

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő: **Dr. Olosz Lajos**
Laptulajdonos a **GORVUN**

DÉLI HIRLAP

A timiștorontali törvényszék bej. sz. 83. (Dos. No. 934/1938).
Alapította: **Dr. VUCHETICH ENDE** és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

On. Biblioteca Universității din Cluj Sibiu

...are din România ■ A Romániai Magyar Népkegyesség lapja

Hitler kancellár a finn kérdéstről

A Wilhelmstrasse idegháborús propagandának minősíti Stirbey herceg áuitó, a g os közeli küldetésének híret

Heves küzdelem a Bug középső folyása és a Dnyeszter között

Első oldal

Genfből jelentik

Az Europapress német hírszolgálat rámutat arra, hogy a keleti harctéren az egész déli arcvonalon a szovjet harcok hatalmas nyomása szakadatlanul tovább tart. Különösen észlelhető ez a középső Bug körzetében, ahol nagy orosz erők a folyót Gaivoron mindkét oldalán állították és mozgalmassal erőkkel az Odessa-Smerinka vasútvonal felé igyekeznek elmozdulni. Itt van a nagy csata az idő szerinti szulypontja. A Kereszfélzigeten a szovjet csapatok támadásai nagy erőkkel megismétlődtek, de nem hozták meg az oroszoknak a várt eredményt. Keres város mindkét oldalán a szovjet erők visszaverték. Rendkívül kemény a küzdelem Nikolajevnél, a déli front sarok-pilléréért. A várostól délre az oroszok valamennyi előretörése Cherson irányából megfiusult, ugy szintén kelet felől a Cherson-Nikolajev vasútvonal elleni előretörés is. Nikolajevtől északra a szíves német ellenálláson megfiusultak a szovjet csapatoknak itt különösen nagy erőkkel indított kísérletei, hogy a hídfő birtokába jussanak.

A szomszédos középső szakaszon az oroszok, miután támadás éleik a Bug folyón átkeltek, nagy páncélos és gépesített erőkkel vetették harcba széles arcvonalon az Odessa-Lemberg vasútvonal ellen. Előretörésük irányá Slobotka felé mutat. A német ellenrendszabályok hatásai már jelentkeznek. Igen súlyos harcok alakultak ki a Bug felső folyásánál levő vasútvonalról keletre, Vinnicza és Proskurov birtokáért. A nagy csata Tarnopolról keletre tegnap sem lépte túl csucspontját. A német arcvonal itt helytáll minden átkarolási kísérlettel szemben. A Pripjet-mocsaraktól délre a szovjet északi harc csoport nyomása tovább tart. Rovno és a Sarny-Kovel vasútvonal közötti területen az oroszok megkísérik a déli hadsereg északi szárnyának átfogását. Tovább északra a szovjet erők Narvánál a tartalékokra vannak utalva. Neveltől északnyugatra, Ostrovnál és Pleskaunál a szovjet erők támadási előkészületei nagy kotelékekkel kivitelre indultak. Mindezek a támadások megfiusultak és az oroszok a leg-súlyosabb veszteségeket szenvedték, — mondja az EP. berlini jelentése.

vetségeit. A Times „megfő” orosz eljárásról ír. Ugy látszik, Moszkva határozott, a nélkül, hogy előzetesen kikérte volna London és Washington véleményét, vagy legalább a szövetségesek olaszországi tanácsadó bizottságában bejelentette volna ebbeli szándékát. — írja a Times. Hasonló megjegyzést fűz Moszkva lépéséhez a Daily Herald vezércikkroja s több más angol lap diplomáciai szerkesztője is. Hivatalos állásfoglalás sem angol, sem amerikai részről még nem történt. Hull amerikai külügyminiszter ugyan megjegyezte, hogy a háború további folyamán ily fejlődés Európában még előadódhat, ez a borulató kijelentés azonban legfeljebb az amerikai külügyminiszterium megütözését érzékelteti, messzemenő következtetéseket nem indokol.

Ami a német nézetet illeti, Berlinben ez alkalommal is azt a felfogást hangsúlyozták, hogy Moszkva immár nyíltan, önálló politikát követ: „Tudvalévő, hogy Sztalin a földközítengeri térségben is saját politikáját követi, a nélkül, hogy az angolok vagy amerikaiak véleményét kikérné” — mondották a Wilhelmstrassen. Német politikai körök valószínűleg tartják, hogy az angol és az amerikai kormány magyarázatot kér majd Moszkvától. Ezt a feltételezést megerősíteni látszik a DNB. legújabb genfi értesítése, mely a New York Times című amerikai lap érdekes közlését ismerteti. A New York Times úgy tudja, hogy nemcsak az amerikai, hanem az angol kormány is lépéseket tesz Moszkvában és a Szovjet állásponájának körvonalazását kéri: Badoglio-kormány elismerése tárgyában. Az angolszász hatalmak tudni akarják, mi indította a Szovjetet a Badoglio-kormányval való diplomáciai kapcsolatokat váratlan felvételére. A USA-kormány elsősorban a Badoglio-kormány elismerésének formája é mértéke tekintetében óhajt tájékozódni — írja a New York Times. A ABC című spanyol lap úgy értesül, hogy Roosevelt és Churchill legközelebb találkozáján elsősorban az olasz kérdés kerül szónyegre. (—)

A keleti arcvonal déli szakaszán hatalmas erővel folyó szovjet offenzíva alakulása köti le a közvélemény figyelmét. Mint az egyik bucaresti lap, az Ecoul is megállapítja, a hadműveletek szulypontja továbbra is a Bug középső folyásától nyugatra fekvő területen van, ahol a szovjet alakulatok továbbra is terjednek. Az Europapress berlini jelentése megállapítja, hogy a Szovjet állandó nyomása tovább tart ebben a térségben. Rendkívül kemény harcok alakultak ki. A déli orosz offenzíva hevesedésének fokozódásával párhuzamosan megélenkült az angolszász légi-erő délkelet-európai tevékenysége is. Az elmúlt napokban bolgár, magyar és szlovák területeket is légi támadás éri.

Fokozódik az angolszász hírverés hevesége is délkelet-európai viszonylatban. A román sajtó ma egy berlini jelentést ismertet, amelyben a Wilhelmstrasse leszögezi állásponját az angol hírszolgálatnak azzal az állításával szemben, hogy Stirbey herceg személvében román megbízott utazott a Közeli-Keletre, hogy ott vezető szövetséges személyiségekkel találkozzék. A Wilhelmstrassen ezt a hírt idegháborús propagandának minősíti, egyben utalnak arra, hogy a román kormány megcáfolta az angol részről terjesztett különböző híreszteléseket.

Bucurestiből jelentik azt is, hogy a svéd külügyminisztérium a leghatározottabban megcáfolta azt az amerikai közlést, amely szerint hivatalos német körök felkérték a párizsi svéd konzult, esközölnie ki kormányánál, hogy V. Gusztáv svéd király békeközvetítés Németország és a szövetségesek között.

Finország

A szovjet fegyverszüneti ajánlat hat pontjára adott második finn válasz már Moszkvában van. Svéd politikai megfigyelők értesülése szerint a finn kormány a feltételek módosítását kéri Moszkvától.

A német hírorrások és a német lapok részletesen ismertetik Hitler kancellárnak a Stockholm Tidningen című svéd lap számára tett nyilatkozatát, a finn helyzetre vonatkozóan.

A finn kormány halogató magatartását bírálja továbbra is az angolszász sajtó. Ujabbban már egyes svéd lapok is türelmetlenek. A Svenska Dagbladet például „megütözésének” ad kifejezést a felett, hogy a finn cenzúra mekkora szabadságot ad a békeellenes hangoknak.

A svéd király üzenete

A finn állami tájékoztató hivatal — mint a DNB. helsinki tudósítója jelenti — március 19-én este közleményt adott ki V. Gusztáv svéd királynak Finnországhoz intézett üzenetével kapcsolatban. A közlemény szerint Ramsay finn külügyminiszter még március 6-án személyes titkos táviratot kapott Gripenberg stockholmi finn követőtől. Gripenberg közölte, hogy Günther svéd külügyminiszter aznap magához kérepte őt és tudomására hozta a svéd király üzenetét, amely szerint kívánatos lenne, hogy a Moszkvával kezdett tárgyalások ne szakítsák meg. Günther

svéd külügyminiszter kérte, hogy a királynak ez az óhaját közöljék Nytilinn államelnökkel, Mannerheim tábornaggal és a finn minisztertanácssal. Ezt a közlést a svéd külügyminiszter csak a nevezettek számára vette és szigorúan bizalmas ügynek jelezte. A minisztertanács ülése után azonban Ramsay finn külügyminiszter helyénvalónak látta, hogy a távirat szövegét közölje a parlamenti külügyi bizottsággal és tudatta azt is, hogy a távirat egyben a svéd irányító köök felfogását tükrözteti vissza. A közlés tehát nemcsak a finn államelnök, a főparancsnok és a kormány tagjai előtt vált ismeretessé, hanem — március 8-án — az illetékes finn politikai fórum előtt is. A közlés különben nem tartalmazott semmiféle adatot a Szovjet-

Unió részéről szabott feltételek módosítása tekintetében. A szovjet kormány utolsó válaszáat március 10-én adták át, — mondja a finn állami tájékoztató hivatal közleménye.

Moszkva és a Badoglio-kormány

A Badoglio-kormánynak a Szovjet-Unió részéről történt váratlan elismerése még mindig élénken foglalkoztatja az angolszász közvéleményt. A londoni és washingtoni sajtó nemigen mutat hajlandóságot arra, hogy napirendre térjen az esemény fölött. A lapok hangsúlyozták, hogy Moszkva egyoldaluan jár el és a Badoglio-kormányval létesített diplomáciai kapcsolat révén befolyást nyer az angolok és az amerikaiak között.

Jelentéseink a harcetekről

Angolszász légi támadás bolgár, magyar és szlovák terület ellen

Bucuresti. A román lapok a Radar hírgyűnkéség közlése nyomán beszámolnak a múlt héten végén bolgár, magyar és szlovák terület ellen intézett angolszász légi támadásokról. Bolgár terület ellen, mint arról már beszámoltunk, huszonnégy óra leforgása alatt három ízben intéztek támadást az angolszász repülőök. Mindhárom alkalommal Szófia volt a célpontjuk. Ezt követően, mint egy ankarai jelentés közli, Plovdiv vasúti berendezései ellen intéztek bombatámadást. A DNB. budapesti tudósítása nyomán a Radar beszámol a március 17-én magyar területet ért légitámadásról. A Viata című román lap az Europapress budapesti jelentésére hivatkozva közli, hogy az angolszász repülőök romboló és gyűjtő bombákat dobtak Moson, Magyaróvár és Kaposvár városokra, valamint számos dunántúli helysége. Két helyen a vasútvonalat bombatalálatok érték, a forgalom azonban nem akad meg, az továbbra is szabályos. Az Ecoul című román lap a Pozsonyot ért bombatámadásról számol be s közli az arról kiadott hivatalos közleményt.

Bombatámadás Pozsony ellen

Pozsony. (Radar). A NDB. jelenti: Hivatalosan közölték a következőket: Március 17-én ellenséges repülőcsoporthatoltak a szlovák állam területére f-

lé és Pozsony környékén romboló, valamint gyűjtő bombákat dobtak le. A rossz látási viszonyok következtében a kiszemelt célpontokat találatok nem ér-

ték. Anyagi kárt nem jelentenek, em beráldoztatás sincs a támadásnak.

A SZLOVÁK FŐVÁROS KIÜRITÉSE Pozsony. (Europapress). A szlovák hatóságok előkészítik Pozsony kényszer-kiürítését.

Az önkéntes kiürítés határideje: már március 31.

A NÖKET ÉS GYERMEKEKET ELTÁVOLITJÁK SZÓFIÁBÓL

Szófia. (Tb). A bolgár kormányzó tanács tagjai Bozsiloff miniszterelnök és Sismanoff külügyminisztert ismételt kihallgatáson fogadták.

A bolgár minisztertanács határozat értelmében az asszonyok és gyermekek határellen határellen elhagyják Szófiát. A vidékre telepítendőket a bolgár államvasutak a kiürítési kormánybír-

lóság, illetve az illetékes rendőrhatalóság igazolása alapján díjmentesen szállítják el. Szófiaiban csak a polgárlégi mozgósított hivatali tisztviselők és azok maradnak, akiket foglalkozásuk feltételül Szófiához köt.

A BOLGÁR ANYAKIRÁLYNÉ LÁTOGATÁSA A SEBESÜLTEKNEL
Szófia. (Rador). A bolgár anyakirályné tegnap meglátogatta az egyik szófia munkáskórházban a Szófia ellen indított legutóbbi angol-svéd légi támadás sebesültjeit.

A BOMBAKÁROSULTAK ELHELYEZÉSE ZAGRABBAN
Zágráb. (Tp). A horvát fővárosi ért minapi bombatámadás halálos áldozatainak száma több súlyosan sebesült elhunytá következtében már meghaladja a hetvenet.

A bombázás következtében hajléktalanná váltak elhelyezésre már megörözt. Tudvalévő, hogy a kormány törvényrendeletet adott ki, melynek értelmében a középületek és a haszonbérleti magánlakások, valamint a nagyobb magánlakások is igénybevehetők a hajléktalannak elhelyezésére. Igénybe veszik azokat a lakásokat is, amelyekből a lakók a légiveszély elől vidékre költöztek. A részuralkodó hatósági konyhán oles és jó élelemmel jutnak.

ÚJABB BOMBAZÁPOR RÓMARA
Róma. (Rador). A német távirati iroda jelentése szerint Rómát március

A nikolajevi hidőnél a szovjet csapatok újabb támadásai eredménytelenek maradtak

Berlin. A német vezéri főhadiszállás jelentése szerint Vosneszenszk körzetében és Pervomajszkótól északra a szovjet csapatok újabb támadásai eredménytelenek maradtak. Az ukrán Bug középső folyása és a Dnyeszter között a szovjet csapatok nyomása fokozódott. Vinnica városát valamennyi hadifortossága berendezés elpusztítása után pa-

18-án, szombaton ismét súlyos angol-svéd légi támadás érte. A támadás célpontja az egyik legsűrűbben lakott városnegyed volt. Gyújtó és romboló bombák hullottak az egyetemi poliklinikára is. Számos ház beomlott, az áldozatok száma és a kár jelentős.

ANGOL REPULÓ STOCKHOLM FÖLÖTT

Stockholm. (Rador). A DNB jelenti: A svéd lapok arról adnak hírt, hogy egy Mosquito-rendszerű angol repülőgép a svéd főváros fölé repült és alacsonyán szállva elhaladt a hadikikötő és a haditengerészeti javító-műhelyek felett. Az alig 200 méter magasan szálló repülőgép angol jelzése tisztán látható volt. A *Folkets Dagblad* című svéd lap felhívja a figyelmet arra, hogy a svéd léghajókat tüzvédelem nem lépett működéskébe. A közelmultban, mint ismeretes, szovjet repülőgépek szálltak Stockholm fölé a légvédelmi ütegek akkor sem léptek működéskébe.

FRANCIA HELYSÉG BOMBAZÁSA

Párizs. (Rador). Angol-amerikai bombavevők március 17-én délután Oise-tartomány egy kis helységét támadták. Az okozott károk jelentősek. Eddig husz holttestet emeltek ki a romok alól. A mentési munkálatok még folynak.

ranesszerűen kiürítették. Krzemienienél és Kovel körzetében a német csapatok továbbra is súlyos elhárító harcban állnak. Vitebszktől délkeletre súlyos helyi harcokra került a sor egy magaslati állásért, amely több ízben gazdát cserélt.

Olaszországban a netunoi hidőnél az angolsvéd csapatok Apriliától délnyugatra erős

tüzérségi támogatás mellett több eredménytelen támadást intéztek. Cassino védői tegnap ismét visszaverték az összes ellenséges támadásokat, amelyeket egész napon át erős tüzérségi támogatás mellett indítottak.

Gyengébb északamerikai bombázó repülőgépek vasárnap kedvezőtlen időjárási viszonyok mellett dél felől Délkelet-Németország területe fölé repültek és több helyen robbanó és gyújtó bombákat dobtak le. A kár és a veszteség csekély. Huszonöt ellenséges repülőgépet, köztük 24 négymotoros bombázót lelőttek. Az elmúlt éjszaka néhány angol zavaró repülőgép Nyugat-Németország és Berlin körzetében dobott le bombákat.

Német harci repülőrajok Hull angol kikötőt támadták meg nagyszámú robbanó és gyújtó bombával. A célpontok helyén kiterjedt tüzek és súlyos rombolások keletkeztek. A tengerészeti harci erőket, a kereskedelmi hajók fedélzeti fegyverzete és a tengerészeti légvédelem március 11. és 20. napjai között 41 ellenséges repülőgépet lőtt le.

BIZONYTALANSÁG A MÁSODIK ARCIVONAL KÖRÜL

Isztanbul. (Tp). Török politikai körökben foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy a szövetségesek miért készülnek a második arcvonál megnyitásával. Hír szerint a teheráni értekezleten a szövetségesek a második arcvonali létesítéstől tartóztak függővé, hogy a Szovjet-Unió adott pillanatban hadat üzen Japánnak. A Szovjet-Unió azonban nem volt hajlandó ilyen ígéretet tenni, ennek következtében a szövetségesek is csak általánosságban kötelezték magukat a második arcvonali létesítés tárgyában, a nélkül azonban, hogy annak időpontja és arányai tekintetében valamilyen kötelező ígéretet tettek volna.

A politikai arcvonál

Hitler kancellár nyilatkozott a finn kérdéstről

Berlin. Stockholmból jelenti: A Stockholms Tidningen című svéd újság berlini levelezője azzal a kérdéssel fordult Hitler Adolf német birodalmi vezérhez és kancellárhoz, hogy nyilvánítsa ki a maga álláspontját, azokkal a külföldön elterjedt egyes hírekkel összefüggésben, hogy ő a finn kérdéssel kapcsolatban, állítólag összeköttetésbe lépett a svéd királlyal. A levelező kérdéseire a német birodalom vezére a következőképpen válaszolt:

Kérdés: Külföldi jelentések vannak arról, hogy a Führer a svéd királynál Finnország ügyében tett közvetítése miatt Gusztáv svéd királyhoz fordult. Megfelelnek ezek a hírek a valóságnak?

Válasz: Ezek a hírek nem igazak. Nem is tudnám, miért kellett volna ilyen lépést tennem. Még azt sem tudom, hogy Gusztáv király egyáltalában foglalkozott-e ilyen értelemben a finn kérdéssel, de mindenekelőtt azt sem, mikor történt meg ez a lépés. Ha ez megtörtént, úgy magától értetődik, hogy itt tisztára svéd ügyről van szó.

Kérdés: Ezzel kapcsolatban szabad kérdeznem, miképpen itéli meg ön a helyzetet a finn fegyverszüneti feltételek alapján?

Válasz: Én a szovjet ismert fegyverszüneti feltételeit pontosan úgy fogom fel, mint azokat a feltételeket a Szovjetet is gondolja. A Szovjetnek az a célja, hogy Finnországot olyan helyzetbe hozza, amelyben a további ellenállás lehetetlen, hogy aztán azt tegyék a finn néppel, amit Molotov már Berlinben követelt. Hogy milyen tálalásban és milyen kezesgetések alapján köztölték ezeket a szovjet feltételeket, az a gyakorlati megvalósulás szempontjából teljesen mindegy. Arról van most szó, hogy az áldozat nyakába hurkot vessenek, hogy aztán a hurkot megfelelő alkalomkor meghuzzák. Hogy a Szovjet erre a lépésre kényszerült, az bizonyítéka annak, hogy mennyire kétségeseknek itéli meg maga a katonai lehetőségeit. Senki sem kétfelétehetik a Szovjet végső szándékában, amely nem egyéb, mint a nem

orosz-bolsevista európai népek kiirtása, ebben az esetben pedig először a finn nép megsemmisítése. El cél elérése érdekében, amin ellenségeink nyíltan hangoztatják, megindították Finnország ellen az idegek háboruját.

Kérdés: Gyakran esik szó az Anglia és az Egyesült Államok részéről felvetett, Finnország javára szóló biztosítékokról. Mint vélekedik ön a Finnországnak szóló effajta biztosítékok felől.

Felvetés: Az angol-amerikai biztosítékoknak Finnország javára szóló ügye csak egy célt szolgál, azt ugyanis, hogy a finnnek elfogadhatóbbá tegye a megadást. A gyakorlatban ezek az angol-amerikai biztosítékok utópia. Sem Anglia, sem az Egyesült Államok nem lesznek abban a helyzetben, hogy akár a legcsekélyebb mértékben is megakadályozzák a Szovjet végső célkitűzéseit. Még akkor sem, ha akarnák. Am valójában sem Angliának, sem Amerikának eszébe sem jut, hogy becsületes akaratval valamelyes befolyást gyakoroljon a Szovjetre. El két országban ugyanazok az

erők uralkodnak, bár polgári álarcot öltve magukra, amelyek teljesen a Szovjetország hatalmában vannak.

— Az amerikai biztosítékok tekintetében — folytatta Hitler kancellár — Németország már az első világháború befejezésekor tanulságos leckét kapott. Wilson elnöknek ünnepélyesen kijelentett tizennégy pontját, melyet Németország kezéből a fegyvert kiengedve, elfelejtett. A gyakorlati megvalósulásban mindennek ellenkezője ment végbe, amit előbb ünnepélyesen megígérték. Hogy az angol biztosíték mit ér, azt a legnagyobbban Lengyelország sorsa bizonyítja. Anglia és az Egyesült Államok egyébként súlyos belső válság előtt állnak, és a kérdés nem is az, hogy képesek-e a bolsevizmus előretörését megakadályozni, hanem hogy meddig sikerül nekik megakadályozni a bolsevista forradalom kitörését saját országukban. Amint a mai napig még mindig a népek életében történik, a nemzetek fennmaradásának egyetlen biztosítéka ezután is a nemzetek saját ereje.

Berlin a Romániára vonatkozó híresztelésekről

Berlin. (Tp). Egy román arisztokrátának állítólagos utazásával kapcsolatos kérdésre — aki azért távozott volna el, hogy kapcsolatot keressen a szövetségesekkel — a Wilhelmstrassen tegnap kijelentették, hogy hiábavaló dolog volna az ellenséges hírverés minden ilyen híresztelésének figyelmet szentelni. Ez alkalommal a brit hírforrás egy 74 éves úrról, egy Stirbey nevű heregről beszél, aki állítólag Törökországba utazott. Nincs semmi értelme, hogy az idegháborúnak ezt az újabb hírét tárgyalják — mondják a Wilhelmstrassen. Különben is a román kormány megafolta az angolok által forgalomba hozott különböző híreszteléseket. Erre vonatkozólag a Wilhelmstrassen felhívják a figyelmet a Porunca Vremii című román lap cikkére, amelyben közvetve a híresztelések propagandájáról beszél és

méltatlankodva visszautasítja az ellenséges hírverés állításait. A román lap azt írja, hogy az ilyen kísérletek nevetségesek. Románia a létéért folytatott harc-

Szász Pál dr. gyásza

Súlyos csapás érte dr. Szász Pált, az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület elnökét. Édesanyja öz. Szász Józsefné Winkler Katalin március 13-án meghalt.

Az elhunyt nagyszony mintaképe volt a jó családanak, Hosszu időn keresztül Erdély társadalmi életében is áldásos szerepet játszott. Nemes egyénisége nem maradt hatástalan senkire sem, aki érintkezése került vele, Jóság és szeretet vezette minden eszelekedetét. Boldog emlékü férje Szász József hajdani főispán oldalán kivette részét minden emberbaráti megmozdulásból, miként szülőkörében is csak jót tett a tanácsért, vigasztalásért, segítségért hozzá fordulók. Esményi módon testesítette meg a régi világ művel, emelkedett gondolkozású, otthonában és otthonon kívül az övei boldogságáért, egyházáért, embertársai jobb sorsáért fáradságtalanul, soha nem lankadó buzgalommal tevékenykedő asszonyát, akinek lelkében magas összhangban olvadtak össze és váltak életirányító erőkké a nemzeti és a krisztusi parancsok. Hozzá tartozó a rajongásig szerették, de szívébe zárta őt mindenki, aki valaha is közelébe jutott.

84 éves korában, özvegyiségének 23-ik évében halt meg rövid, súlyos szenvedés után. Március 16-án temették el a római katolikus egyház szertartása szerint Galtu-Gáldtón, a Szász-család ősi birtokán. Gyermekein, dr. Szász Pál elnökön, Szász Istvánon, Szász Ilonán, férjezett dr. Ikerich Arnoldné és Szász Jánoson, valamint unokáin és dédunokáin kívül nagy és előkelő rokonság gyászolja. E gyászban osztozik a délerdélyi magyar közélet is, mely a maga fájdalmas veszteségének is érzi az igazak országába megtért nagyszony halálát.

ban, becsületének jegyében, szövetségesei mellett áll, — fejeződik be a berlini jelentés.

ÚJABB ROOSEVELT-CHURCHILL TALÁLKOZÓT VARNAK

Washington. (Ep). A szovjet kormány legutóbbi politikai lépései, jól értesült washingtoni körök szerint, szükégesé tették Churchill és Roosevelt újabb találkoztát. Vivian angol újságíró szombaton azt telefonálta a brit hivatalos hírszolgálati irodának, hogy washingtoni jól értesült körök már a legközelebbi időpontra várják ezt a találkozót. Ugy vélik, hogy Stettinben londoni utazása ennek a megbeszélésnek az előkészítésével áll összefüggésben. A tudósítói annak a véleményének ad kifejezést, hogy Churchill és Roosevelt megbeszéléseinek főbb pontjai ezek lesznek:

1. Az angol és az északamerikai kormány magatartása a Moszkva által elismert Badoglio-kormányval szemben.
2. Péter király és a Purics-kormány határány helyzetét, Titánok Moszkva által történt hatásos támogatása következtében.
3. Az Atlanti-ókmány újraszervezése, különös tekintettel a háború utáni európai határokról és tekintetbe véve a szovjet követeléseit is.

PÉTER KIRÁLY MEGLÁTOGATTA CHURCHILLT

Bucuresti. (SPP). Londoni jelentés szerint, Péter jügoszláv király meglátogatta Churchill angol miniszter elnököt.

Legújabb

Pucheu volt francia belügyminisztert Algirban kivégezték

Lisszabon. (Rador) Algirból jelenti az angol hírközvetítő szolgálat: Pucheu volt francia belügyminiszter, miután kegyelmi kérvényét a francia satonai fellebbviteli bíróság visszautasította, március 20-án, hétfőn reggel Algirban golyó által kivégezték.

Mihájlovic pán-szerb értekezletet hívott össze

Bucuresti. (SPP). Isztanbuli jelentés szerint Mihájlovic tábornok a múlt hónap végére pán-szerb értekezletet hívott egybe, a Sarli Maris nevű helységbe. A németek átutazási engedélyt adtak a kiküldötteknek.

Politis figyelmeztetése

Az utolsó másfél évben mindnagyobb számban nyilvánosságra került háború utáni elgondolások, az u. n. rekonstrukciós tervek és javaslatok, amelyeknek ma már egész könyvtárt megöltök iradjuk van. Ennek a megszámlálhatatlan tervnek és megnyilvánulásnak láttára a töprengő ember szinte önkéntelenül teszi fel a kérdést: **Biztos-e a fundamentum, amelyre az új világszervezés kerül s a legjobb szándékkal is nem homokra építene-e újra?** Az eddig nyilvánosságra került terv leg-többje ugyanis az emberiség örök, szinte egyetlen nagyproblémáját: a békét inkább szervezeti, technikai, legjobban esetben gazdasági vagy szociális kérdésnek fogja fel s megfelelkezik talán a legfontosabból: az újrendezés erkölcsi előfeltételeinek megteremtéséről.

Egy ragyogó tollu, görög származású európai gondolkodó és a világhírű nemzetközi jogászé az érdem, hogy közel két év előtt bekövetkezett elhunytja után a siron túlról figyelmét prófétai meglátásával legutóbb megjelent posthumus művében (La Morale Internationale) a nemzetközi együttműködés, végső sorban az új világszervezés egyik legfontosabb előfeltételére: a nemzetközi erkölcs parancsainak maradéktalan betartására.

Nicola Politis, akinél hatalmas tudása és gazdag tapasztalatai alapján alig ismeretlen valaki jobban a nemzetközi életet, éles elmével különbözteti meg az egyéni, nemzeti és nemzetközi erkölcsöt és von a nemzetközi morál s a nemzetközi jog és udvariasság szabályai közé határvonalat. A nemzetközi erkölcs az a magatartás, amelyre a civilizált államok általában figyelemmel vannak és amelyre úgy tekintenek, mint ami tartós és életfontosságú érdekük szempontjából mulhatatlanul szükséges.

Politis művében a nagy római jogász, Ulpianus tételeire utal, aki a társadalomban élő ember hármas erkölcsi és jogi kötelességeit klasszikus tömörséggel fogalmazta meg:

1. **Becsületesen élni, honeste vivere,** ami annyit jelent, hogy mindenben és minden körülmények között becsületet emberként viselkedjünk.

2. **Mást nem sérteni, alterum non laedere,** tehát elkerülni, hogy magatartásunkkal és cselekedetünkkel még a legjobb szándéktól eltelve is, másnak kárt okozunk.

3. **Mindenkinek megadni a magáét, suum cuique tribuere,** tehát a magunkéval megelégedni és a másét nem kívánni.

A „becsületesen élni” erkölcsi szabály a nemzetközi életben a lojalitásban, a mértéktartásban és a kölcsönös segélynyújtásban jelentkezik.

Társadalmi élet a bizalom minimuma nélkül el nem képzelhető. Ennek a lojalitáshoz legnagyobb mértékben ott kell mutatkozni, ahol a kapcsolatok a legmeghittebbek, tehát a családi életben, de nélküle nemzetközi érintkezések sem lehetségesek.

A lojalitástól az államokra hármas kötelesség hármas. Nem hazudni, nem csalni és az adott szót betartani. Ezzel a hármas szabállyal kapcsolatban kitér Politis a diplomaták magatartására is és élesen elítéli azt a közhiedelmet, mintha a diplomácia szolgáltatás ezek a normák ismeretlenek volnának, mert rendszeresen megsértetnek. Ellenkezőleg: a diplomata, aki ismeri és szereti a mesterségét, aki tisztában van feladatának jelentőségével, aki gondosan ügyel országának érdekeire és méltóságára, aki felelősségének tudatában van, kinosan kerülni fogja, hogy ezeket a szabályokat megsértse.

Hogy mennyire igaz az a szabály, hogy azok az államférfiak értek el legtöbbet, akiket a mérséklet inspirál. Politis korunk egyik legnagyobb államférfiát, a portugál Oliviera Salazart állítja oda példaképpen. De idéz a nagy olasz történetíróról a legutóbb elhunyt G. Ferrorótól is, aki szerint „az erő olyan mértékben szolgálja az embert, amilyen mértékben tudja magát korlátozni”.

Szépen fogalmazza meg Politis ezzel kapcsolatban a hazaszeretetet is. A hazaszeretet nemcsak szent érzelmek, amely a bátorság, hősiesség és áldozatkészség legne-

A gyermek a világháborúban

A Neue Zürcher Zeitung érdekes közleményben számol be arról a pusztító hatásról, amelyet a háború a gyermeki lélekre jelent.

Európának hadviselő és katonailag megszállott államaiban, Oroszországot is beleszámítva, a gyermekek megsegítésére alakult nemzetközi bizottság statisztikai adatai szerint 14 éven alul 142 millió gyermek él. Nem valamennyien ismerik

A legnagyobb lelki megpróbáltatás

az eddigi vizsgálatok szerint a családi élet összeomlása. Ha a háború után a család ismét összerakódik, a lelki roncsolások aligha gyógyulnak be. Eltekintve ettől, sokezer gyermek marad család nélkül és sokan már a nevüket sem tudják, más név alatt, szülők nélkül, talán egy új országban, vagy egy földrészen kezdik meg a békés életüket.

A második világháború elején felmerült a gondolat, hogy nemzetközi utakon fognak gondoskodni úgynevezett szomszédos zónákról, ahova az asszonyok és gyermekek betelepítik és amelyeket megkímélnek a háború borzalmaival. Ilyen tervet a pusztító hatású spanyol

a családi háztól való elszakítást

nehezebben viseli el, mint a bombázást. A gyermek az evakuálást a családi életből való kitaszítottságnak fogta fel és képzeletében a lehető legnagyobb büntetésnek tekintette. Természetesen voltak gyermekek, akik az új környezetben is meg tudták találni az örömeiket. Egyik angol szerző attól tart, hogy a kitelepítés következtében keletkezett gyökértelenség egy későbbi bűnözésnek veti meg az alapját.

Természetesen statisztikát felállítani az evakuálás sikereiről vagy sikerelenségeiről lehetetlen. De tény, hogy 750.000 evakuált gyermek minden figyelmeztetés ellenére is túl korán ment haza és a fenyegető veszélyek ellenére is a családi életet előnybe helyezte az idegen emberek között való éléssel. A családi kötelékek fennállására mi sem erősebb bizonyíték, mint az azokról a gyermekekről szóló jelentés, akik hónapokon keresztül minden éjjel a földalatti pályaudvaraink aludtak, késő éjjel is dübörgő vonatjárás között, de mégis edesebben, mint abban a csendes falusi környezetben, ahová elhelyezték őket.

Igen érdekes megfigyelés,

hogy a gyermekek a bombázásoktól lelkileg nem szenvedtek úgy, mint a felnőttek, feltéve, ha a felnőtt-környezet megőrizte hidegvérét és ha a gyermek nem vesztette el szeme elől egyik hozzátartozóját. „A bombázás olyan mint a vihar — mondotta nemrégiben egy okos, 11 éves leányka. — En nem félek a bombázástól és ha túl vagyok rajta, nem is gondolok rá”. Jellemző az is, hogy a bombázások a gyermekeket nem kísértik álmaikban. Angol megfigyelők jelentéséből két érdekes eset emelhető ki. Az egyik beszámoló egy öt éves gyermekről szól, aki a riadó idején képekkönyvét a

meg a háború borzalmasságát, de közvetve, vagy közvetlenül mind e szörnyű élmény hatása alatt állanak.

Az első világháború tanulsága szerint a testileg megviselt gyermekek hamar kiheverik a megpróbáltatásokat, de a lelki károk megmaradnak. A gyermeklélektan tudománya még csak töredékesen foglalkozott a kérdéssel, de vizsgálatának eredményei így is érdekesek.

polgárháború idején részben meg is kíséreltek. Ujjában azonban Svájc minden fáradozása ellenére sem jött létre ilyen egyezség, úgyhogy nem maradt más megoldás hátra, mint az asszonyoknak és a gyermekeknek kitelepítése katonailag veszélyeztetett területekről, látszólag nem veszélyeztetett területekre. A háború legutolsó négy esztendejében százezer számára telepítettek ki gyermekeket.

Angol megfigyelés szerint az evakuálás kétlévi fegyver. Megtartotta ugyan a gyermeki életet, de olyan lelki károkat okoz, amelyeket semki sem láthat előre. Sok gyermek akadt, aki

háza alá csapva, lement az óvóhelyre és mintha mi sem történt volna, továbbra is könnyűnek személtette magát. Hogy az egészen kis gyermekek mennyire el tudják vonatkoztatni magukat a meg nem értett valóságtól, azt egy londoni gyermekmenhely 3—5 éves közötti lakói mutatják. A kertbe egy bomba hullott be, amely nem robbant föl, de bármely pillanatban fölrobbanással fenyegetett. A gyermekeket figyelmeztették a veszélyre és megijesztették nekik, hogy az ablakhoz is menjenek. Pár napig a kicsik engedelmeskedtek, de amikor megelégedtek a bezártságot, egyszerűen azt mondták, hogy „a bomba elment” és nem lehetett visszatartani őket. Egy másik példa egy három éves német kisgyermekre vonatkozik. Amióta a világ nagy, mindig csak riadó és bombázás veszi körül. A gyermek hagyja, hogy gyugodtan felöltözzék és levigyék a

azonban sokkal súlyosabb következményeket lát, mint az angol. A finn orvos szerint a lelki trauma, amelyet a légi bombázás magával hoz, gyakran olyan nagy, hogy fölülmúja a lelki reakciós lehetőségnek a határát. Különlegesen súlyos traumát okoz a gyermekeknél is — nem is szólva a felnőttekről — a bombázás következtében történt elszegényedés. Ha a gyermekek elvesztik játékszereiket, kutyájukat, vagy macskájukat, ez számukra éppen olyan szomorú, mint ha a szülők elvesztik házukat, kertjüket, földi javaikat. Az igazságszűrés érzése sérült meg. Miért megy másoknak jobban? — kérdik az ilyen gyermekek.

És végül a hiányos táplálkozás valójában maga is erős lelki károkat okoz. A kibombázott gyermekek nem játszanak, alig beszélnek és csak az ismét jó táplál-

pincébe, ahol természetesen a félelmek semmi nyomát sem mutatták. Egy nap a kisgyermek más gyermekekkel játszott. Egy nagyobbik gyermek fölött egy álarcot és elváltoztatott hangon ijesztgette a kicsit: én vagyok az ördög! A kisgyermek

életében először mutatott félelmet

és amikor aznap este ismét megszólaltak a színeknél, felkiáltott: jön az ördög, szívszaggatóan sirt és nem lehetett megnyugtítani többet. Azóta állandóan fél a riadótól. A szunnyadó félelemkészséget, amelyet sem riadó, sem robbanás nem tudott benne fölbresztetni, most a gyermekjáték felbresztette, amely a tudatalattjának szól, miközben a külső nagy veszélyek lelkében egyáltalában nem találtak visszhangra.

Egy kiváló pszichológus analitikus módon foglalkozott a londoni gyermekekkel és megállapította, hogy a tulajdonképpeni veszedelem nem ott van, hogy az „ártatlan” gyermek a háború viharai folytán traumában szenved, de inkább abban, hogy ez a pusztítás, ami a nagyvilágban végbemegy, a gyermeknek tudatalatti romboló ösztönét is életre kelti. Minden gyermek lelkében agresszivitás szunnyad. Egy olyan korban, amikor a nevelés a gyermeki pusztítási ösztönt elkezd „leépíteni”, a gyermeket nem szabad, hogy külső események megszállásában, hogy a pusztítási ösztön a férfiaknál is főszerepet játszik. A gyermekeknek nem azért kell fölvtartani a háborútól, mert a borzalom s kegyetlenség idegen a természetüktől, de ellenkezőleg azért, mert ezekben az években éppen saját kegyetlenségüket kell megtanulniuk legyőzni.

Más megfigyelők is hasonló megfigyeléseket tettek és hasonló következtetésekre jutottak. Megállapították, hogy a kivülről jövő „valóság” veszedelmet könnyebb elviselni, mint a benső „valóság” fenyegetést. Az angolok általában elviseljenek tartják a bombázás következtében előálló lelki behatásokat a gyermek lelkében.

Egy finn orvos

kozás adja meg nekik a lelki egyensúlyt. Mindenesetre az eddigi kutatások és megfigyelések nyomán azt a képet lehet felállítani, hogy egyre szaporodnak azok a tünetek, amelyek a belső nyugtalanság és bizonytalanság kifejezésével együtt járnak: félelemkészség, izgalom az egyiknél, közöny a másiknál, képtelenség a figyelemre, fokozott idegesség, erőszakosság azoknál, akik a háborút, mint kicsinyek élték meg, eldurvulás, bűnözésre való hajlam és megmerevedés egy infantilis állapotban, amely talán megakadályozza a személyiségnek valaha is teljes beérését. A személyiségnek ez az infantilizmusa, ez a tartós megmáskosulás egy gyermeki egocentrizmusban, amely talán sohasem győzhető le, végzetes lehet arra az újraépítési munkára, amely mindenekelőtt az ifjú nemzedéknek a feladata. (I)

mesebb cselekedeteire sarkal, de összekötő kapocs is az állampolgárok között és biztosítja a nemzet egységét. Az államoknak azonban óvakodniuk kell a nemzeti eszme tulhajtásától, mert ez hamar átalakulhat kizárólagos, támadó szennvedéllyé, amely a nemzetek közötti jövevényterét nemcsak megzavarhatja, de szét is rombolhatja. A nemzeti eszme tehát az egyetemes érdekek szolgálatában kell állnia.

Ulpianus második tétele: más nem sérteni jelenti az emberi társadalomban a kölcsönös megbecsülést és azt, hogy az embereknek egymás személyes szabadságára, képességeik szabad gyakorlására és kifejtésére, méltóságukra, lelkiismeretükre és gondolati szabadságukra tekintettel kell lenniük. Politis a nemzetközi életben a kölcsönös tiszteletet és megbecsülést, a modern nemzetközi jog francia terminológiájával a „respect mutuel”-t érti ez alatt: nem utolsó sorban a nagy és kis államok egymáshoz való viszonyában. Politis, aki maga is sokat szenvedett, de dicso multu

kis nép nagy fia, hangsúlyozottan említi a kis államoknak a nemzetközi együttműködés szempontjából való jelentős szerepét. A kis államoknak is van joguk az élethez és aki a kis nemzeteket fenyegeti, az egész emberiséget fenyegeti.

Politis figyelme kiterjed a nemzetközi szerződések szükségessé válható revíziójára is. Arra kell törekedni, hogy e célból a megfelelő eljárási módok kidolgoztassanak és alkalmaztassanak. Amíg azonban ilyen eljárás nincsen, semmiesetre sem törhet magának utat az erőszak és nem érvényesülhet olyan álláspontra, hogy valamely állam gazdasági és szociális problémáinak rendezése céljából önhatalmulag kíván minél több idegen területet saját uralma alá vonni.

Ulpianusnak Politis által magáévá tett harmadik követelménye: suum cuique tribuere, a magáéval megelégedni és a másét nem kívánni, előírja, hogy más államnak kárt ne okozzunk. Ebből tehát az államok számára az igazságos és méltányos maga-

tartás követelménye következik. Ennek a magatartásnak eredményei lassabban mutatkoznak, de tartósabbak, míg a hódító erőszak, tehát erkölcsstelen cselekedete, ha pillanatszerűleg meglepetésszerű is, csak átmeneti sikert jelent.

Politis a nemzetközi erkölcs normáinak betartását az államok új nemzetközi szervezete megalakításának mintegy előfeltételül tekinti. Ugyis, mint egy kis nemzet fia, ugyanis, mint a népszövetségi gondolat hosszú éveken át egyik fáradszóró előharcosa, természetesen egy állandó világszervezés megalkotására kívánja. De éppen a Népszövetség példáján okulva, amelynek univerzális rendszere nem követelte a fejlődés természetes rendjét, Politis az új szervezetnek lépésről-lépésre való felépítését akarja. A legvalószínűbb — véleménye szerint — az lesz, hogy az első összefogás bizonyos számú európai állam között jön létre, amely azután az európai federáció megvalósítására fog törekedni.

Szirénák

Hajdan — a hellén csodaregék időtlen idejében — egészen másképp szöli a hangjuk. Nem süvített fűsikkeitő, velőtrázó bugással, édesen csegett, szövet simogatott, büvös szépséget árasztott.

Mert az első szirénák — akkor még rövidebben hangzott a nevük: szirén — gyönyörű tündérlányok voltak, tengeri szőlők, akik sóváron tárták ki hófehér karjukat, ha otthonukhoz hajó közeledett és csábos dallal hívták magukhoz a hajósokat. Kérték őket, főljenek hozzájuk, szabadítsák ki őket szerelem nélküli életük gyötreiméből. De a hívogató zál hiába hangzott.

A hajósok — az élet hajójának utasai — egy percnyi időre sem voltak hajlandók céljuk és érdekeik megállás nélküli hajszájában megpihenni. Nem volt idejük jól tenni azokkal, akik az egyedülállóban elepedtek és egyáltalában nem áhítottak azokra a tiszta gyönyörökre, amelyeket a szemléltények világa nyújt. Sietős volt utjuk, tehát — Homeros-tan mindnyájan olvastuk — betörték a fülüket, hogy ne hallják meg az igazó ajkáról feléjük szálló dalt s ne szégyényeskedjenek bele a feléjük csillagó hófehér karokba.

Utóbb a szirénák felejtették a bus, magános sellő-élettel. Már nem távoli tengerek szirénáit hallatták hangjukat, hanem elvegyültek az emberek közé. Ógörög temetőkből gyakran felszínre kerül egy-egy síremlék, mely azt hirdeti, hogy sziréna nyugszik a sírban. Mert a regék csodavilágának lejténye után — az anik időben éppúgy, mint az azokat visszaalmodó renaissance évszázadokban — a szirénák hol mint szónokok figyelmzették az embereket a jóra és helyesre, hol mint poéták tárták fel előlük a világ titkait, hol mint énekesek varázsolták a földre a szférák muzsikáját. De a földi szirénákra éppúgy nem hederített senki, mint a hajdanai sellőkre.

A magyarságnak is volt egy szirénája. Minden szava próféta bölcsesség volt, poézisa a magyar erő komor, bus harangkonduktora. Lent élt az Adriai-tenger vidékén. Költeményei szén a címen jelentek meg: „Az Adriai-tenger szirénája: gróf Zrínyi Miklós”. Harsánymán kiáltott bele a véstetjes éjszakába, de meghallgatta-e valaki?

Egy időben a szirénák a gyakorlati élet területén is próbálkoztak, amikor az ipar szolgálatába léptek és a reggeli munka kezdetét jelezték. Hajnali ébresztőt fújtak ekkor ezek a szirénák. De ez nem sokáig tartott.

Ma a légvédelem szolgálatába kellett állniuk.

S ebben a szolgálatban váratlan megkezdés ér benneteket, szirénák!

Amiről már lemondattok, az most megvalósul. Meghallgatnak benneteket. Szeret a világon nincsen hang, melynek megszólalását nagyobb figyelemmel lesik az emberek, mint a ti hangotokat. Fiatalok és öregek, kicsik és nagyok egyenlőképpen izgatott készséggel követik usztatásokat!

De örömtől telik-e ebben a beteljesülésben?

Ti szegény szirénák!
Mi szegény emberek!

(—)

— Az aradmegyei társadalomszolgálat bizottság reinvása adakozásra. (Saj. tud.) Az aradmegyei társadalomszolgálat bizottság felhívással fordult a megye lakosságához, hogy március 25-én megtartandó gyűlésen adakozzék a haretéren lévő katonák családtagjainak és a szegényeknek. A felhívás ismerteti a társadalomszolgálat bizottság működését és felsorolja azokat az intézményeket, amelyeket az eddig összegyűlt adományokból támogatnak.

— Ruhanevelőket loptak. Jorga Gheorghelugosi lakosnál betörők jártak Lakásában 150.000 lej értékű ruhanevelőket el.

— Holtan találták lakásán. Budint-Budinc községben a lakásán holtan találták Jiranescu Sabina 41 éves asszonyt. A hatóság vizsgálat során megállapították, hogy bűntényről van szó.

Március 22, szerda
R. kat.: Genovéva
Prot.: Oktávián
Ortodox: Vazul

HIREK

Napkelte: 6.01 ó.
Napny.: 18.15 ó.
Holdkelte: 5.12 ó.
Holdny.: 15.38 ó.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. — Szerkesztőség: Timișoara I., Bul. Regina Maria 8, távbeszélő 50-78.

Kiadóhivatal: I. Piata Bratianu 3, távbeszélő 28-10.
Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: Egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem küldük vissza, még abban az esetben sem, ha erre külön megkérnek.

Aradon előfizetések, felszólamlások Metianu-utca 6, hirdetések Eminescu-utca 4, szám alatt, Reclama irodában. Távbeszélő 17-11.

— A Liceum nyolcadik osztályában április 8-án véget ér a tanítás. (București). A nemzetművelési minisztérium közli, hogy az elméleti liceumok nyolcadik osztályában a tanítás április 8-án befejeződik. Március 31. és április 8. között a növendékek szóbeli vizsgát tesznek. Az érettségi vizsga április 24-én kezdődik.

Két vonal között

A könyv az emberiség nagy szellemét avatja eleven barátainká, ha mindjárt testükben már évezredekkel ezeltől elporladtak is. A könyv a gondolatok olyan sirja, amelynek lakói rögtön föltámadnak, mihelyt megértjük őket. A könyv fekete soraiban be vannak baltamozva, mint a mumiák és mégis a szellem eleven vére folyik bennük, amin egy megértő lélek szeme rájuk tapad. A könyv a szellem erejével évezredek távolságát betölti s a legkülönfélébb korokat és népeket egy nagy közös szellemi egységbe zárja: az egyetemes humanitás időfeletti közösségébe.

— A Havi Szemle elbeszélés-pályázata. A Havi Szemle elbeszélés-pályázatának határidejét, mint értesülünk, április 1-ig meghosszabbították. Pályamunkákat a továbbítás céljából a Déli Hírlap szerkesztősége is elfogad. A pályázat eredményét a Havi Szemle májusi számában teszik közzé.

— Záróra-kihágás miatt ideiglenesen bezárt korezmák. Deliceanu Constantintabornok, Timiș Torontal-Temes Torontal megye prefektusa a záróra-rendelkezők meg nem tartása miatt Son Stefan giulvazi-gyűlészi és Erdelean Jovanco sanpetrulmarei-nagyszentpéteri korezmáknak öt napra való bezárását rendelte el.

— Halál a mentőkocsiban. Glasz István 54 éves tisztviselőt a timișoara-temesvári önkéntes mentők kórházba szállították. A tisztviselő a mentőkocsiban szállítás közben meghalt.

(*) Halálozás. Kozma Istváné, születési nevén Schmidt, rövid szenvedés után 65 éves korában elhunyt. Temetése kedden, délután 1/6-kor lesz a timișoarai jözsefvárosi temető középső kápolnájából. Gyászolják férje, a Kozma-és Vaskor-családok Timișoaran, valamint édesanyja és testvére Zentán.

(*) Vészhelyzet, étvágytalanság ellen FERROL vastáplíkr a legajánlatosabb. Ára 298 lej. GENIUS-krem a legjobb arc-ápolószert. Ára 150 lej. Földes-gyógyszertár, Arad. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

— Öngyilkos gazdálkodó. Freidorf-Szabadfalun felakasztotta magát Hubert József 45 éves gazdálkodó. Mire rátaláltak, már nem lehetett rajta segíteni.

— Mozik műsora. Március 21, kedd: Arad: Aro: „A komédiások”; Capitol: „A pokol anyala”; Corso: „Alkalmi szerető”; Forum: „Az összetört szívek”; Royal: „A megtalált paradicsom”; Urania: „A szenvedés”. — Timișoara-Temesvár: Apollo: „A tibeti rejtély”; Capitol: „Kacagj, bajjazzó”; Corso: „Az élet sodrában”; Thalia: „Az elveszett paradicsom”.

— KITÖRT A VEZUV. (Amsterdam.) A német távirati iroda ismerteti az angol hírszolgálat nápolyi jelentését. E szerint szombat este óta a Vezuv izzó láva-folyamot lövel ki magából. Két széles izzó láva-folyam a tűzhányó csúcsáról hőmpölyög lefelé és a hegy északi oldalán halad előre, ahol az utnak egyharmadát mér megtette. Egy gyengébb láva-folyam a hegy keleti oldalán nyomul lefelé a lejtőn. A Vezuv fölött sötétvörös izzó felhők gomolyognak. Az égbolt különös rőt színt mutat és ez óráról-óra egyre jobban erősödött, különösen naplemente után. A Vezuv mostani kitörése — a londoni hírek szerint veszélyes formát ölt. Ilyen nagymértű kitörésre az 1906. év óta nem volt példa. Szakértők véleménye szerint a Vezuv mostani működése még csak az elején tart. A tűzhányó magásra tömött füstfelhőit még Rómában is lehet látni. (DNB).

— Vád alá helyezték a párizsi tömeggyilkos feleségét és fivérét. (Párizs.) A párizsi tömeggyilkos Petiot dr. feleségét vád alá helyezték, mert úgy vélik, hogy tudomása volt férje borzalmas sekekedeteiről, ugyanis megtalálták nála az áldozatok értéktárgyait. Maurice Petiot, a gyilkos fivéré, büntetéseséggel adólják, bár arra a tényre még nem került teljes világosságra, hogy már egy év óta nála voltak annak a villának a kulcsai, amelyben a bűntényeket elkövették. (Rador.)

— Ügyeletes gyógyszerárak. Március 21, kedd: Arad: Aro: Danciu (a megyei kórházzal szemben). Strelcovszky (Avram Iancu-tér és Banatului-út sarkán). — Timișoara-Temesvár: Belváros: Irigalmasok (Sft. Ioan-tér 5), Gyárvaros: Kigyó (Traian-tér 7), Erzsébetváros és Jözsefváros: Pildner-Steinburg (Dragalina-tér 15), Mehala: Corvin (Cloșca-utca 18). — Fratelia-Ujkisoda: Panajoth. — Freidorf-Szabadfalun: Bonomi.

A MONITORUL OFICIAL, bucaresti: hivatalos lap részére, közgyűlési meghívók, mérlegek és bármely más közlemény meghirdetését, valamint előfizetések (előfizetési meghosszabbítások) felvételét vállalja és pontosan elintézi a

RECLAMA

hirdetőiroda, Arad, Eminescu-utca 4. szám. Távbeszélő: 17—11. Postai megbízásokat pontosan elintézzünk. — Bejegyzési szám: 167/942.

Hátralékos előfizetőinkhez

Nyomatékosan felhívjuk hátralékos vidéki és helybeli előfizetőinket, hogy tartozásaikat március 31-ig rendezzék, másképpen a lap további küldésé megszüntetjük. Ezt annál is inkább könyvelenek vagyunk megtenni, mer jelentkező új előfizetőket csak korlátozott számban vehetünk fel. Felhívjuk figyelmüket arra is, hogy távolabbi vidékek lapigénylése következtében az utcai árusítást esőlkenteni szándékozunk. Előre elhárítjuk tehát a felelősséget, ha a tartozásaikat nem rendezett előfizetők a lapmennység újabb elosztása folytán önhibájukból lap nélkül maradnak.

— Talált tárgyak. A timișoara-temesvári villamoson imádságos könyvet, szemüveget, női esőköpenyt, fémből való karkötőt, elomlott föltöltőt, gyászszalagot és két félkesztyűt találtak. Ezenkívül Lenhardt István és Flotaș Floare személyazonosság igazolványát és Bárány Sámuel igazolványát és katonai könyvecskét találtak. E tárgyakat a rendőrkészletű közgazgatási osztályan lehet átvenni.

— Gázolt az aradi villamos. (Saj. tud.) A hegyaljai villamos-állomás közelében a benzinmotor vontatta városi villamos elgázolta övegy Kerekes Sándornét. Kórházba szállították, de segíteni nem lehetett rajta, meghalt.

Rendeletek, intézkedések

ARADI BEHOZATALI CÉGEK FIGYELMÉBE
Az aradi kereskedelmi és iparkamara közli a körzetébe tartozó behozatali cégekkel, hogy megérkeztek azok a nyomtatványok, amelyekben a Németországból 1943 október 1. után rendelt és még elvámolatlan áruk bejelentendők.

Kéziratok

Verspályázat. Minthogy az Avany János társaság verspályázatának határideje március 15-én lejárt, a határidő utáni pályázatokat nem fogadjuk el.

Dézsánfalva. A zimándi betlehemjárás szövegéhez való hozzászólását megkaptuk. Levelének tartalmát alkalomadtán közöljük majd az érdekeltekkel.

Ignotus. A helyes jelzés ignota lett volna, hiszen asszonyról van szó. Igaz, latinul nem kell éppen tudnia — a versfaragónak. Tessék elhinni, hogy nem öröm a bírónak, ha nem tud jól mondani, de meg kell mondani az igazat. Megküldött versorral helyenként jó megfigyeléssel tanuskodnak. A „nagy irhatnomság” azonban nem elég a versírásához.

Sz. Y., Deta-Deta. Kérését teljesítettük. A jellegét a csak helyiségnévvel ellátott botrányba irtuk.

E. J., Alba-Iulia-Gyulafehérvár. Fölösleges buzgóság volt, de március 8-ról keletett sorait, azaz nevét és címét a kéziratból csatoltuk.

Filmzene. Köszönet a figyelemzésért. Helyes magyarságra törekvő munkánk elismerése, bizony, hibák csuszának be egyik másik helyen. Hálásan fogadjuk minden helytálló figyelemzést különösen akkor ha nem a könnyűfajta, önmagáért való kifogásokról van szó, hanem a nyelvhelyességről. Filmzenét fogunk írni és nem film muzsikát. Viszont megmaradunk a koptatruha meg a vacsorakabát írása mellett, nélkülül hogy valaha is eszünkbe jutna „gyurma nő” a masszirozóasszony vagy „mellyükötvenyt” a szvetter, azaz kötőanyag, kötött melegítő helyett imi. Szerény tünakozást jelentünk be az „adaptált” szöveg általában, de kivált olyan írásba való használata ellen, amely a magyarság érdekében száll síkra. A muzsika nem „adaptált”, hanem hangtani rendszerűnhez hozzáigyesített kölcsönszó. Erős gyökereket vert már nyelvünkben, csaknem polgárjogot szerzett magának. Bizonyos azonban, hogy az aki nem akar muzsikálni, a még kevésbé akarjon adaptálni. Végül érdekesen tittakozunk „Kazinczy Ferencz” néven aláírása ellen, ami nemcsak kegyeletértés, hanem nyelvünk nagy eszményben való járatlanság is.

TAVASZI INYENCFALAT

— Pincér, már egy félórája várok...
— Türelem nagyságos uram. Ne méltóztassék elfelejteni, hogy csigát tettszert rendelni.

UJ CSELED

— Mari, menjen fel a következő emeletre és kérdesze meg a felettünk lakóktól, hogy miért csapnak ilyen pokoli lármát két órákor éjszaka.
— És mi csinálják, ha nem akarják megmondani?

SPORT

Ellenfeledet, bármily csekély is, meg ne vedd!
(FIRDUSZI)

A Chinezul-CAMT ökölvívóinak szép győzelme

CHINEZUL-CAMT—CFR 9:3

A vasárnapi válogató viadal szép sikert hozott. Érdekes és izgalmas mérkőzések során végeredményben a Chinezul-CAMT győzött 9:3 arányban. Az egyes mérkőzések a következő eredményeket hozták:

Grozav (Chinezul-CAMT)—Radulescu CFR, pontozással Grozav győzött.

Gavrila (Chinezul-CAMT)—Matei CFR, Gavrila ugyancsak pontozással győzött.

Tisca (Chinezul-CAMT)—Manescu CFR, a Chinezul-CAMT versenyzője a harmadik menetben kiütötte ellenfelét.

Lichert (Chinezul-CAMT)—Sporea CFR, a küzdelem döntetlenül végződött.

Weiss CFR—Germán (Chinezul-CAMT), a betegten kiálló Germán felett Weiss pontozással győzelmet aratott.

Király (Chinezul-CAMT)—Izbasa CFR, a vasutasok versenyzője a második menetben sérülése miatt feladta a küzdelmet.

A Chinezul-CAMT és a CFR ökölvívó közötti verseny után még két mérkőzés volt. A bucaresti Trandafir aradi ellenfele nem állt ki és így helyette az országos bajnok Mencil lepet szorította. Az eredmény:

Mencil (Chinezul-CAMT)—Trandafir (Bucuresti), érdekes küzdelem után Mencil Pál pontozással győzött.

Dumitru Marin CFR—N. Ciocan (Bucuresti), az ötször két perces hivatásos mérkőzés során, a timişarai temesvári újdonsült hivatásos versenyző bizonyult jobbnak és pontozással győzött.

HUSVÉTRA HALASZTOTTAK A BUCURESTIBE KISORSOLT BAJNOKI MÉRKŐZÉSEKET

Bucurestiben a rossz időjárás miatt a pályák használhatatlanok voltak és ezért az oda kisorsolt bajnoki mérkőzéseket husvétra halasztották. A vidékre sorsolt bajnoki mérkőzéseket a Háborus-Bajnokságért megtartották: Sibiu-Nagyszében: Universitatea—Venus 3:2 (2:2), a lendületes egyetemisták megérdemelten győztek. Turnu-Severin: CFR—FC Ploesti 1:0 (0:0), az otthonukban játszó vasutasok győztek. Craiova: Unirea Tric.—FC Craiova 1:0 (0:0), az obori csapatnak sikerült a bajnoktól mindkét pontot elvinnie. Brailában egy barátságos mérkőzést is játszottak: FC Braila—FC Rapid 5:4.

A RIPENSIA PONTOT VITT EL BRÁDRÓL, A GLORIA VERESÉGET SZENVEDÉTT TIMISOARA-TEMESVÁRÓT

A Hősök-Kupájáért folyó küzdelemben a Timisoara-Temesvárott lejátszott mérkőzés eredménye: CFR—Gloria 2:0 (1:0). A szerencsésebb vasutas csapat Bandu két góljával győzött, a mezőnyben jobbnak mutatkozó aradi Gloriával szemben. Brad-Brad: Ripensia—Mica 0:0, a Ripensia mostani csapatától szép teljesítmény, hogy Brad-Bradról egy pontot sikerült elvinnie.

DINU CRISTEA NYERTE AZ ELSŐ MEZEI FUTÓ VERSENYT

Bucurestiben a munkás szabadidő szervezet rendezésében nagy mezei futó verseny rendeztek a Chiselev környékén. A versenyben mintegy kétszáz gyári és állalati alkalmazotti vett részt. A versenyt Dinu Cristea nyerte meg, de a többi helyezett is az ismert nevű atléták közül került ki.

Kilenc ponttal vezet a NAC a magyar bajnokságban

Emberi számítás szerint a NAC már megvesztheti el ezt a bajnokságot, hiszen a Gamma mostani veresége után, már 9 tiszta ponttal vezet. Hogy a NAC-ot más csapat előzze meg arra az volna szükséges, hogy a hátralévő kilenc

mérkőzésből a NAC ötöt elveszítsen és ugyanakkor az utána következők minden mérkőzésüket megnyerjék. Erre azonban semmi kilátás sincs, mert amint a vasárnapi fordulóból is látszik, a NAC után következők megelőlsznek azzal, hogy egymást verjék a helyezésekért folyó nagy harcban. Közben a NAC biztosan halad a bajnokság megnyerése felé. A 19. forduló a várt nagy harcokat hozta és mint előrelátható volt, ezek a nagy küzdelmek meghozták a meglepetéseket is.

NAC—UJPEST 2:1 (1:0), Nagyvárad, 7000 néző. Az első negyedóra változatos játéka után Sárvári közléről megszerezte a vezetést. A NAC további támadásait az újpesti védelem biztosan verte vissza és közben a lilj-fehér csatársor Zsengeller vezérletével sok veszélyes támadást vezetett. Szünet után az 5. percben Zsengellernek sikerült is az egyenlítés. A nagy küzdelemben végül is a 42. percben Sárvári rugta a győztes gólt.

Kispest—Ferencváros 2:2 (2:1). Kispest: Bozsik—Olajkár I, Perjesi—Zalai, Gazdag, Urhegyi—Béres, Nemes, Mészáros, Badics, Puskás, Ferencváros: Csikós—Rudas, Tárai—Sárosi III, Kéri, Nagy II—Lukács, Lakai, Sárosi dr., Hennádi, Nagy III. 18.000 néző. A fúrge Kispest mellett a Ferencváros lassanuk tiúnt fel. A gólok: 7. Puskás, 30. Lukács, 38. Puskás, II. 16. Sárosi dr. (fejes). Az utolsó negyedórában

a Fradi nagy nyomás alatt tartotta a jól védekező Kispestet.

Csepel—DVSC 4:1 (2:1). Csepel: Heves—Kállói, Szalay—Kapta, Olajkár II, Rákosi—Fuszek, Berzi, Kamizsai, Dudás, v. Surányi, Debreceen: Nagy I—Csokai, B. Nagy—Zilahi, Nagy II, Kádas—Szabó, Lukács, Szilágyi, Anocska, Dobos. Csepel, 2000 néző. A jobb csatárjáték döntött. A gólok: 24. Szalay (11-es), 40. Szilágyi, 42. Berzi, II. 25. Berzi, 42. Kanizsai.

A további eredmények: Szolnok—Gamma 2:1 (1:1). Szolnok, 2500 néző. Erős iramú mérkőzésen a Szolnok szerezte meg a vezetést Kolláth révén már kezdés után. A 9. percben Kincses egyenlített. Szünet után a 21. percben Kovács rugta a győztes gólt. Kolozsvár—Tisza 1:0 (1:0). Szeged, 5000 néző. A többet támadó és jobban játszó Kolozsváriak győzelme megérdemelt. Az egyetlen gólt Bonyhádi beadásából Farkas fejelte. SalBTC—Elekromos 7:2 (1:2). Salgótarján, 2500 néző. A tarjaniak ilyen arányú győzelme meglepés. A gólok: 6. Rozsáli, 18. Csuberda, 38. Rozsáli (1:2), II. 2. és 18. Vincze, 34. Csuberda (11-es), 36., 38. és 41. Vincze. Újvidék—Vasas 4:1 (3:0). Budapest, 10.000 néző. A mérkőzés hőse az újvidéki középsatár Welker volt, akinek a 15. és 25. percben rugott gólja megzavarta a Vasast és ezt a zavart Mézesnek a 44. percben elért fejes gólja csak tetézte. Szünet után mindkét csapat egy-egy gólt érve el, az újvidékiek megtartották első félidő előnyüket. BSZKRT—DiMÁVAG 2:2 (1:1). Budapest, 1500 néző. A két utolsó helyzetet megosztotta pontokat. A gólok: 29. Mátrai, II. 30. Felföldi, majd Mészáros és Turbóki. A bajnokság állása a szerdán lejátszott. Szolnok—DiMÁVAG 1:0. mérkőzéssel együtt:

Pihenő

Betű és élet

Irta: HORVÁTH JENŐ

Hat éves kislányom sokat sürgetett, hogy tanítsuk meg olvasni. „Miért vágysz rá annyira?” — kérdeztem. „Hogy nagy legyek” — volt a válasz. Ebből a gyermeki okoskodásból kiolvashatja, aki a dolgok mélyére tud nézni, hogy az ember olthatatlan szomjúsággal vágyik fölfelé szárnyalni s hogy ebben nagy dolog a betű: nagy kínos vagy nagy kísértés. Amikor ezt mondom, embernek csak azt számítom, aki ha nem is gyermek, de ősz hajjal is megörizte azt az ifjúságot, hogy tanulni, művelődni, emelkedni vágyik. Aki tehát úgy gondolkodik, mint a Petőfi által megénekelte magyar nemes („Nem írok, nem olvasok...”), az akár ne is olvassa tovább soraimat.

A betű nagy dolog, ezt már ma minden józan ember látja. A saját befolyása, a világ eseményeiben is szembeütnően látszik. A keresztény ember azonban régen tudja ezt, hiszen a hitének alapját képező Biblia is irás. De persze nagy kísértés is lehet a betű, melyhez ha esztelenül ragaszkodunk s nem látjuk meg a betű mögött az életet, kárhözajós veszedelmbe vihet. Gondoljunk itt nemcsak a lelkismeretlen, érzéki és szennyes írósköztérmezésére, hanem arra is, hogy még a jó és tudomány is vesztünkre lehet, mint volt éppen a Biblia, az őszivetségi szentirat a zsidó íráshódól: és farizenek számára. „A betű megöl”. — olvassuk Isten Írásában s ebben figyelmeztet Isten a betű nagy kísértésére: nagy dolog, de Krisztus a betűnél is nagyobb. Élek nélkül a legbőlebb tudomány is kárhözajós visz.

A betű tehát olyan eszköz, amelynél meg kell tartani a mértéket, amelynél meg kell tartani a mértéket. Nem hiába írta be valaki a Bibliája első lapjára ezt a mondatot: „Vagy a hitet ford vissza e könyvtől, vagy e könyv a hitetől.”

Mi következnek ezekből most már rém nézve?

Először is, hogy számolok a betű, az irás nagy jelentőségével és kicsinyes rövidlátásból nem legyintem le: „apám is megélt nélküle, én is megélek”. Hanem minden erőmmel azon vagyok, hogy napról-napra müveltebb és hívőbb legyek. A világon minden értékért áldozatot kell hozni: hitünkért és műveltségünkért is. Nem mondhatom, még a mai megnehezült viszonyok közt sem, hogy „könyvre nincs pénzem, bár kenyérré jutna”. „Nemcsak kenyérrel él az ember”, testvérem!

Megszerzem és mindennapi kenyeremmel teszem elsősorban a Szentírást. Ez még mindig a legolcsóbb könyv a teljes Szentírást 100 leibe se kerül s egy életre elég. (Nemcsak akkor, ha hever az asztalon vagy polcon!) A zsebben, egyéb mindennapos szolgálata dolgok mellett, könnyen elfér egy 20 lejes kis Ujtestamentum, amit házon kívül is olvashatunk. Sok hiábavaló beszéd helyett, amikkel ma úgy tele van az életünk, sokszor többet, sokkal többet is érne ez az olvasás.

És most már rátérhetünk a másik felelősségre és kötelességre: gyermekeinknek és általában a rákbízott kisebbeknek keresztény hitben és tudományban való nevelésére.

Sok ember, aki gyermekét a világról sem hagyja éhezni, ebben a tekintetben nem érzi a felelősséget. Mintha gyermeke csak szülből, testből állana. Pedig egy egész életre kiját az, hogy tanította-e valakit az édesanyja imádkozni, olvastat-e odahaza a Bibliát, adta-e kezébe Isten ímrtatásul, segítségül szolgáló olvasókönyveket.

Minden hitépítő, lélekmentő lap és olvasmány ügyében forduljunk bizalommal lelkiszerzőnkhez. És forduljunk mindannyian Istenhez, könyörölvé, hogy a betű, az ősi dősséget szolgáló irás legyen közkinccsé köztünk. „mert olvasás a nép, mely tudomány nélkül való”!

KIVÁLÓ RÉGISÉGGKUTATÓ HALÁLA. (Róma). Joseph Wilpert, a római tudományos élet egyik kiválósága, a keresztény régiségügyi intézet tanára 87 éves korában elhunyt. Wilpert hatvan év óta élt az örök városban; ő fedezte fel a Priscilla-katakombákat. Több könyvet írt az őskeresztény művészetéről, főleg a katakombák falfestményeiről. (Tp.)

JUNKERS-GÉPEK A TÖRÖK POLGÁRI LEGIFORGALOM SZOLGÁLTATÁBAN. (Isztanbul.) A Vaján című török lap jelenti: A nemrég Törökországnak szállított német Junkers-gépeket az Ankara—Samsun és az Ankara—Van vonalon üzembe helyezték a polgári légiforgalom szolgálatában. (Tp.)

SZOVJET KÖVETSEG IZLAND SZIGETÉN. (Reykjavik.) Szovjet-Orosország izlandi követe, Kraszilnyikov, a követség tisztviselővel együtt megérkezett Reykjavikba. A követ kijelentette, hogy Moszkva baráti kapcsolatokot óhajt fenntartani Izlanddal. (Tp.)

KITÜNTETETT 15 GYERMEKES ANYA. (Madrid.) Az anya- és családvédelmi alap nagydíjával az idén egy 42 éves spanyol munkásasszonyt tüntettek ki, akinek 15 élő gyermeke van. A munkásasszony férje havi fizetésének háromszorosát kapja. A második díjjal egy 14 gyermekes asszonyt tüntettek ki. Ez az asszony 45 éves. (Rador.)

ÉHSÉGSZTRAJK A BELFASTI FOGHÁZBAN. (Lisszabon). Észak-Irország képviselőházában csütörtökön este William Lewry külügyminiszter kijelentette, hogy a belfasti fogházban jelenleg fogva tartott 13 ír köztársasági katonai éhségsztrájkot tart. Közülük egyet már kórházba kellett szállítani, a többiek még cellájukban tartózkodnak. (Rador.)

A SVÉD GYEMANTBANYÁSZAT KEDVEZŐ KILÁTÁSAI. (Stockholm). A Nya Dagligt Allehanda című svéd lap arról ad hírt, hogy az utóbbi esztendőben végzett kutatások eredményeképp jelentős gyémánt-lelőhelyeket fedeztek fel Svédországban. A felfedezés színhelyét természetesen gondosan titkolják és csak ennyit közöltek róla: „valahol a hegyek közötti”. (Tp.)

„LENIN”. (Stockholm). Algírban új kommunista folyóirat jelenik meg. A lap francia nyelven. Címe: „Lenin”. (Rador.)

A BADOGLIO-KORMÁNY ELADJA AZ OLASZ MŰKINCSEKET. (Róma). Dél-Olaszországból érkező jelentések szerint az utóbbi időben ismételen nagy számú olasz műkincset adtak el Angliának és Amerikának. Eladóként a Badoglio-kormány szerepel, amely a déloiaszországi és szicíliai képtárakból nagy mennyiségben adott el egyedülálló műkincseket a tengeren túlr. (Tp.)

ROOSEVELT FIÁNK FELESÉGE VALIK. (Genf) Elliot Roosevelt ezredesnek, az USA elnöke egyik fiának a felesége, beadta a válókeresetét. Válaszandékát férjének elbírhatatlan, zsarnoki viselkedésével indokolja. A fiatal Rooseveltné már jó ideje különváltan él férjétől. (Rador.)

AZ EGYTÁLELTÉL - RENDSZER FELFÜGGESZTÉSE SZÓFIÁBAN. (Szófia). A bolgár közellátásügyi kormánybiztoság újabb intézkedésig felfüggesztette a Szófia területén nemrég bevezetett egytáleltél - rendszert. (Tp.)

Rádió

Allandó rövidítések: H = Hírek, E = Előadás, F = Felolvasás, Z = Zene, Hgl. = Hanglemek.

MÁRCIUS 22, SZERDA

București. 6.55 H, 12.45 H. 13. Bajtársi óra. 13.50 H nemetül. 14 H. 14.15 Közlemények. 14.30 Szórakoztató műsor: sebesültek részére. 15.30 Katonák üzennek. 16 Az ifjuság órája. 18 Francia nyelvtanfolyam. 18.15 H nemetül. 18.30 Z. 19 F. 19.15 Z. 19.45 Közlemények. 19.50 H. 20 Z. énekek. 20.40 E. 21 Németország órája. 22 H. sport. 22.20 Z.

Radio Moldova. 12.30 Z. 13.30 H. 13.45 Z. 15.30 Z. 19 E. 19.15 Z. 20 Színházi előadás. 20.35 Z. 21 H. 21.15 Z.

Budapest I. 7.25 Torna. 7.45 Z. 8 H. 8.15 Z. 9 H német, román, szlovák, ruszin nyelven. 9.30 Z. 11 H. 11.15 Hgl. 12.15 Ifjusági énekkarok. 12.40 F. 13.10 Z. 13.40 H. 15 Z. 15.30 H. 16 Cigányzene. 16.45 Betegek félórája. 17.15 Z. 17.45 H. 18 Egészségügyi kalendárium. 18.10 Z. 18.35 Szövetkezés. 18.50 Tarka műsor. 19.40 Világpolitikai híradó. 19.50 H. 20 Csodapark. 21 Cigányzene. 21.30 E. 21.45 Z. 22.40 H. 23.10 H német, angol és francia nyelven. 23.40 Hgl. 24.20 Z. 24.45 H.

Apróhirdetések

2-es, JO ALLAPOTU csizma eladó. Arad, Numa Pompiliu-utca, 56. (1182)

NIKKELEZEST a legtokéletesebben, jutányos áron vállal. „Arta”, Arad, Radnei-ut, 38. Távfeszítő 12-23. (656)

KIFOGASTALAN szakácsnőt, két személyhez, azonnal alkalmazok. Arad, Carol-körút, 28., emeleten a 6. lakrész. (1153)

1000 LEJ-el jutalmazom azt, aki visszahozza elvesztett felpár szarvasbőr készítményt. Béltechi-cukrászda, Arad, Catedralei-tér. (1163)

Urania filmszínház, Arad

Távfeszítő 12-32. Bej. sz. 1618-1941

Anna Mariscal és Enrico Guittart

A szenvedés

című filmben.

ARADI üzletbe elárulítottot alkalmazunk, jó családból való, kifogástalan román, kielégítő magyar és német nyelvtudással. Román származású nők kézzel írott ajánlatot, iskolavégzettségük és életkörülményeik megadásával. „Rendes fizetés” jelígyére Reclamának, Arad, Eminescu-u. 4, március 22-ig kijeljenek. (1170)

FÖLDEBIRTOK, 105 katasztrális hold, bőséggel, lakóházzal, szőlővel és berendezéssel együtt eladó. Arad, Consistorului-utca 29. (1162)

FÉRFIFELÖLTŐ, kisebb alakra való, kifogástalan, továbbá fekete női könnyebb kabát, barna, korszerű kosztüm-kabát, 2 pár 38-as, egy pár 37-es női címő eladó. Arad, Elisabeta-körút, 19. II. em., 19. (1216)

ARO-MOZI, Arad

Táv. 24-45. Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor. Bej. sz. 1446-1942

Jön. Az évad kimagasló eseménye. Alida Valli utol ó filmje.

MANON LESCAUT

PUCCINI világhírű operája

Ma: Komédiások

SZARAZ raktárhelyiséget keresek. Címeket Reclamának, Arad, Eminescu-u. 4. külföldiek. (1219)

IDŐSEBB házaspár (2 személy), főzéshez érő, idősebb női alkalmazottat keres azonnalra. Arad, Meianu-utca, 4. Mezei Zoltán. (1210)

Timisoarai lemesvár CORSO-MOZI Előadások Távfeszítő 3-95

Az élet sodrában parádés szerepeiben: ALIDA VALLI — FOSCO GIACCHETTI — MARIA DENIS

FIATAL MUNKÁSLEÁNYOKAT könyvnyű, tiszta munkára felfogad Favorit, Timisoara, III., Giurgiu-u., 1. Bej. szám 28301/943. (1645)

TIMIȘOARÁN a Mehalában, egész közel a villamoshoz, 750 négyzetlányi magasan fekvő kert, sok gyümölcsfával, összel trágyázva és felszántva, bérbeadó. Cím a timisoara kiadóban. (5455)

MŰVELT, fiatalabb munkást, csomagolási tudót, jó fizetéssel azonnal felfogadnak. Cím a timisoara kiadóban. (5452)

JÓ ÁLLAPOTBAN levő fürdőszoba berendezést keresek. Timisoara, távb.: 13—63. (5453)

HADIROKKANTAT, aki több nyelvet beszél, szolgál teendőkre felfogad Friedrich, Timisoara, II., Cogalniceanu-u., 8. (1758)

LAPOS TRICOTAGE-géphez kötőnőket felfogadnak. Jelentkezés a tricotagegyárban, Timisoara IV., I. Vacarescu-u. 36. Forgács-udvar. D. e. 10—12 között. Bej. szám 3125/1942. (1743)

ROYAL-mozgó, Arad

ALEXANDR-UTCA 2 Távfeszítő 19-33

A megtalált paradicsom A főszerepben: Maria Denis, Nina Besozzi, Virgilio Pento.

VIDÉKI komoly nagy vállalat bérbe adná tisztviselői étkezőjét (35—40 személy) keresztény, éttermi szakmában már gyakorlott házaspárnak. Ajánlatokat a biztosíték megjelölésével Timisoara, II., 3 August-u., 3., I. em., 7. címre kér. (1623)

ASZTALOSGÉPÉDET, vagy kerekasztalt (rámazót) felfogadnak, esetleg csak napi három órára. Ugyanott két asszonyt is felfogadnak. Timisoara, IV., Carol-körút, 8. A képkeret-üzletben. Bej. szám 261/1941. (1790)

FÉRFIKERÉKPÁR, jó állapotban levő, eladó. Timisoara III., Odobescu-utca 4., 20. ajtó. (1705)

ELADÓ középtermre való, új, csikos férfiöltöny, férfikalap, 42-es férficipő, régi ruháneműk, lábszák, főző, lámpák, új kapa, ásó és lapát nyelestül. Timisoara III., Remus-u. 9, 4. ajtó. (1753)

3+1 RÁDIÓ eladó, vagy elcserélném. Timisoara, Ciarda rosie 115. Kovács György. (1761)

A hurut új kezelése

A hurut elhanyagolása súlyos bonyodalmakat okozhat: nehéz lélekzést, légcsőhurutot, középfülgyulladás, stb.

A RENIOL, az új gyógyszer, teljesen különbözik az eddig szokásos módszerektől. Azzal, hogy labdaeszkoban kerül forgalomba, használatához alig kell víz, tökéletesen hat még a legmakaesabb hurut esetében is.

A RENIOL kapható minden patikában és drogeriában. Főlerakat: ASGAR-laboratorium, București, Olari-utca, 11.

SKIFF-csónakot megvételre keresek, esetleg egy szandolint. Címeket, ármegjelöléssel, „Csónak” jelígyére a timisoara kiadóba kérek. (1760)

KERESEK megvételre magas gyermekszék, mely asztalnak kinyitható, jó állapotban levő, fehér pikékabátokat és 20—22-es fehér cipőcskét. Cím a timisoara kiadóban. (1759)

KERESEK megvételre egy „gatter”-t, egy 8—12 lóerős, szalmafütéses magánjáró gőzgépet, egy 900—1100 mm eséplőszekrényt és egy nyersolaj vontatót (praktort). Marosi János, Zorlentul Mare, Caraș megye. Távfeszítő: 5. (1756)

ELADÓ egy új és egy viselt férfiöltöny, továbbá nadrág és felöltő. Timisoara II., Petru Maior-u. 2, I. em., 1. (1779)

SPORTKOCSI, jó állapotban levő, eladó. Timisoara I., Marghiloman-körút 1. A házfelügyelőnél. (1782)

MEGVÉTELRE keres 25 darab, használt meszes hordót Budur fakereskedő, Beșenova-Veche. Bej. szám 2443/1511/1931. (1784)

KÉSZÁRU (konfekció) - szabóságia mennék jó fizetéssel. Popovijs, Timisoara, Mercur-u. 4. (1783)

CAPITOL-MOZI, ARAD Távfeszítő 23-22.

Ma. A pokol angyala legyelővétel. Híradó.

NAUMANN-FÉLE / FÉRFIKERÉKPÁRT, jó állapotban levőt, cserélnék hasonló női kerékpárral. Bővebbet Resch, Timisoara I., Mercy-u. 3. Bej. szám 3547/931. (1777)

KIFOGASTALAN, világosszürke tavasz- és őrű-kabát, világosszürke öltöny és szmoking-öltöny eladó. Megtekinthetők Farkas Sándor szücsnél, Timisoara III., Carol-körút 9. Bej. sz. 973/1931. (1774)

ALEXANDR-UTCA 2 Távfeszítő 19-33

Előadások: 3, 5, 7, 9 órákor. A megtalált paradicsom

MŰVELT urileányt, román és német nyelvtudással bírót, 2 gyermekhez (10 és 7 éves) felfogadnak. Bemutatókötés 5—6 között, Timisoara, Kinál-cég. (1775)

KONYHABERENDEZÉS, új kerevet (otoman), fedeles hirtó eladó. Timisoara II., Bontila-u. 26. (1765)

JOBB LEANY elmenne szobaleány, vagy mindenesnek. Timisoara I., Regina Maria-körút 12. (1784)

ELADÓ koverkő tavasz-kabát, majdnem új, 5—7 éves gyermeknek való. Timisoara III., Corbului-u. 5/a. CNR-ház. (1766)

FONOTT böleső, fehér gyermek-sportkocsi, járőiskola eladó. Bővebbet Farkas, Timisoara II., Ștefan cel Mare-u. 5. (1767)

8 BASSZUSOS akkordeon, jó állapotban levő, eladó. Timisoara III., Plevnei-tér 8, 3. ajtó. (1768)

ELADÓ kisebb férfi és női fodrászszék. Cím a timisoara kiadóban. (1773)

MELY, fehér gyermekkocsi eladó. Timisoara, III., Rusu Sirianu-u., 61. (1789)

KERESEK egy korszerű, kombinált szobabútor. Ajánlatokat „Korszerű” jelígyére a timisoara kiadóba kérek. (1790)

KIFUTÓLEÁNYT vagy asszonyt felfogad Gaby-kalapszalón, Timisoara I., Mercy-u. Bej. szám 166/931. (1787)

HÁZAKBA ajánlkozom mosásra, vasalásra, Timisoara IV., Fröbl-utca 52. A házmeztérnél. (1791)

CORSO-mozi, Arad Távfeszítő 23-64. Előadások 3, 5, 7, 9 órákor

Bej. szám 9616-1939

Jön. A régen várt filmcoda A fehér álom zenés vígjáték A fehér álom korcsolya-ballet Carl Schäfer világbajnokai

Ma: Aikalmi szerető

SZEKRÉNY, három ágy, két éjjeliszekrény, spanyolfal, képkéreték, egy mosdókészlet, három dunna, párnák, rezbútor, olesón eladók. Kovács, Timisoara I., Eugen de Savoya-u. 9, III. em. (1792)

KORSZERŰ, majdnem új, vajsziűni, mely gyermekkocsi eladó. Ügynököknek nem. Timisoara IV., Carol-körút 54.

UTAZÓT, a rövidáru szakmából, azonnali belépésre keres Comertul Textil, Timisoara I., Eugen de Savoya-u. 9, I. em.

CUKRASZDÁBA jó házból való, három nyelven beszélő kiszolgáló kisasszonyt azonnal felfogad Potichen, Timisoara IV., Carol-körút 14. Bej. szám 555/930. (1778)

ÁLLANDÓ MOSÓNÖT és egy mindent felveszünk. Timisoara, II., Denuata-tér, 7.

ÖNÁLLÓAN, jól főző szakácsnőt azonnal felveszek, Timisoara, I., Diaconovici Loga-körút, 49., földszint. (8000)

ELADÓ kifogástalan állapotban levő íróasztal, Megtekinthető a timisoara kiadóhivatalban.

ELADÓ értékes férfi részére való raglán és ballonselyem kabát, női kosztüm és ballonselyem kabát és 2 női táska, minden elsőrendű állapotban van. Timisoara, táv.: 13—84. (1732)

GÉPESZT keresnek azonnali belépésre, 30 HP Ganz-Diesel-motorhoz, továbbá malom-üzemmel szerelési gyakorlatla bíró. Minerit, Deva. Bej. sz. 6/294/1942 (4618)

FORUM-MOZI, Arad

Távfeszítő 20-10. Bej. sz. 788-942

Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor.

Ma. Az utóbbi évek legnagyobb filmje

Összetört szívek

A főszerepben: Emma Gramatica és Leonardo Corteze.

HÁZVEZETŐNÖT, aki minden házi munkát a háziasszonnyal együtt végez, keresnek Caransebeș mellett egy birtokra. Érdeklődni 1—4 között. Barth, Timisoara, III., Domnița Balaș-u., 30. (1634)

RÉGI NYAKKENDŐBŐL újat készít Szűts, Timisoara, I., Diaconovici Loga-körút, 20, földszint, 3. ajtó. (1783)

MÉRLEG, 300 kg-os, valamint majdnem új íróasztal eladó. Timisoara, IV., Fröbl-u., 36., II. em., 25. (4620)

Regele Mihai I. Nr. 4. Imatra-utca Nr. 52/1488-943 la Reg. Of. C. Timisoara Tiparita 12 20 Martie 1944